

ARNE SVINGEN

EGEREK A VÁLLTÁSKÁBAN

Arne Svingen 1967-ben született Oslóban. Újságíróként kezdte. 1999-ben debütált egyszerre két kötettel. Regényét azóta már lefordították németre. A másik, ifjúsági könyvével pedig útjára indította a Hubert sorozatot, melynek egyes köteteit tíz nyelven adták ki. Rendhagyó irodalomórákat vezet, bejárta egész Norvégiát. Heves vitákat szít az ifjúság olvasási szokásairól, könyvigéneiről. 2012-ben a neves Brage-díjra (Brage a norrøn legendában a költészet istene) nevezték az ifjúsági irodalom kategóriában. Ezt a díjat 2005-ben már egyszer megkapta.

Arne Svingent a Magyar Könyvtárosok Egyesülete (MKE) meghívta a XX. Nemzetközi Könyvfesztiválra, Budapestre, ahol félnapos konferenciát tartottak a norvég ifjúsági könyvekről. Erre az eseményre készült többek között egy fordításkötet, melyet a PONT Kiadó gondozott, s két Hubert történet kap benne helyet. Ebből olvashatunk itt egy rövid fejezetet.



- Nem igaz, hogy milyen lassú vagy ma, kiabált anya.
 - Nem találtam az egyik zoknit, magyarázkodott Hubert.
 - Most meg felemás van rajtad, mutatott anya Hubert lábaira. Az egyik kék, a másik piros.
 - Nem találtam a másik kékét, ezért vettem hozzá pirosat.
 - Miért nem vettél fel mindkettőre pirosat?
 - Erre nem is gondoltam, mondta Hubert.
 - Már nincs időd lecsereálni. Indulás az iskolába!
- Hubert kisietett az ajtón, rohant az úton. Az első óra Nilsen tanár bácsival, az iskola rémével lesz, aki utálja a későn érkezőket. Hubert futásnak eredt.
- Épp elhagyta a sarki üzletet, amikor a padon megpillantott egy orrát lógató embert. Megtorpant, közelebb ment. A pad mellett egy ketrec állt, benne kis fehér egerek rohanguáltak fel-alá.
- De aranyosak! Ámuldozott Hubert.
- Az ember felnézett, törölgette az orrát.
- Igen, aranyosak. De végeznem kell velük.
 - Micsoda? Kérdezte Hubert döbbenet.
 - Túl sok van már belőlük. A tóba kell fojtanom mind, mondta, s az üzlet mögötti víz felé mutatott.
- Hubert szörnyülködve nézte a férfit.



Pávai Tamara illusztrációja Arne Svíngen Hubert kalandjai című könyvéhez

– Az nem lehet, hogy vízbe fojtsd az egereket!
 – De haza sem vihetem. Mit gondolsz, nekem olyan könnyű? – sóhajtott a férfi.

Hat kiséger volt a ketrecben. Hosszúszőrű, fehér bundájú állatok. Hubert bedugta a mutatóujját a rácson. Az egyik kiséger megszagolta, csiklandozta. Egy másik is közeledett, az is szimatolt. Hamarosan mind ott szaglászott Hubert ujjá körül.

– Nagyon aranyosak. Ki kellene valamit találni, spekulált Hubert.

– Már megpróbáltunk túladni rajtuk. Még az újságban is meghirdettük. De senkinek sem kellene.

– Nem lehetne mindet szélnek eresztteni?

– Ketrecben éltek, nem tudnak élelmet szerezni. Éhen vesznek szegények. Így hát... nincs más... vízbe kell fojtani. Ha nincs is kedvem hozzá... Egy könnycsepp csurgott le az arcán.

Hubert törte a fejét, nem hagyhatja cserben az egereket. De mit tegyen?

– Hát akkor rajta! – mondta az ember.

– Várjon csak! Kiáltott Hubert.

A férfi megállt.

– Mi lenne, ha magamhoz venném?

– Gondolod? De hisz iskolába mégy! S a ketrecet nem adhatom oda.

Hubert lekapta a válltáskáját.

– Van benne hely elég!

A férfi elmosolyodott, letörölte a könnyét.

– Hát, akkor mégsem kell vízbe fojtanom ezeket? Hiszen ez fantasztikus!

A férfi egyesével rakta át az egereket a ketrecből Hubert válltáskájába. Azok meg nyomban rohagálni kezdtek a könyvek, a füzetek, az uzsonnás doboz és a tolltartó között. A férfi megrázta Hubert kezét, hálálkodott, és elment. De Hubert nem könnyebbült úgy meg, mint a férfi az imént. Hogy fogja a hat egeret egy álló nap kordában tartani az iskolában? Mi lesz, ha Nilsen tanár bácsi felfedezi? Minden bundás állatot utál. Hubert szerint még a gyerekeket is.

Talán elalusznak, ha himbálom a táskát.

De az egerek nagyon is ébren voltak, amikor Hubert az iskolába ért. Éppen becsengettek. Hubert felfutott a lépcsőn, pont a tanár bácsi előtt esett be az osztályba. Az ablak melletti sorban volt a helye. A táskát óvatosan letette a földre. A tanár bácsi egy halom könyvet dobott a tanári asztalra.

– Az óra első felében matek lesz. Aztán felmegyünk a nagyterembe és leleplezzük az iskola új akváriumát. Ti gyűjtöttétek össze a pénzt. Meglátjátok, érdemes volt fáradozni érte. De addig is, elő a matekfüzetekkel!

Felírt néhány feladatot a táblára. Veronika megpiszkálta Hubert hátát.

– Miért pont akvárium? Megszavastuk? – kérdezte suttogva.

napirenden

Veronika beteg volt az utóbbi napokban, így Hubert felvilágosította, hogy a tanár bácsi döntött helyettük. Bizonyára azért választott halakat, mert minden más állatot utál.

– De hiszen mi árultunk sütit az iskola után! Nekünk kellett volna dönten.

– Igen, de...

Hubert eddig jutott a magyarázkodásban, amikor a tanár bácsi rákérdezett, hogy miért nincs előtte a matekfüzet.

Hubert döbbenetesen nézett az üres asztalára. Hogy vegye most elő a füzetét a válltáskából? Tele van egérrel. Hubert mereven nézett maga elé.

– Hubert! Megsüketültél? – emelte fel a hangját a tanár bácsi.

Hubert a táskáját figyelte. Olyan rumlit csaptak benne az egerek, hogy billeget a padlón.

– Nem tudom kinyitni a táskámat, elromlott a zárja.

– Mit jelentsen ez?

– Kódzárás lakatot tettem rá, hogy el ne lopják a könyveimet.

– Hubert! Mit beszélsz itt össze-vissza? Ki lopna tankönyveket?

– Ahol én lakom, ez általános.

A tanár bácsi összehunyorította a szemét, ami azt jelentette, hogy bármelyik pillanatban haragra gerjedhet.

– Hubert, tíz másodpercet kapsz!

Tíz másodperc nem sok. Mindenki tudja, hogy a tanár bácsi utálja az állatokat. Azt mesélik, hogy egyszer majdnem megfojtott egy ölebet. Hát akkor mi lesz, ha meglátja az egereket? Eltapossa őket?

Letelt öt másodperc.

– Talán oldalról be tudok nyúlni – mondta félve Hubert.

Óvatosan becsúsztotta kezét a táskába. Érezte a futkosó egereket. Csiklandozták. Elnevette magát. De arcára fagyott a mosoly, amikor a tanár bácsi ráfordult. Az egyik egér elindult a karján felfelé, és mielőtt Hubert lerázhatta volna, belebújt a pulóvere ujjába. Megtalálta a füzetet, előhúzza a táskából, de ekkor az egér már elérte a vállát. Hubert megpróbálta elkapni a másik kezével, de addigra leszaladt a háta közepére. Majd megtorpant, s megint visszafutott a vállára. Nagyon csiklandozta, kicsit fáj is. Hubert izgett-mozgott, rángatózott.

– Most meg mi ütött beléd, Hubert? – kérdezte a tanár bácsi.

Az egész osztály Hubertet figyelte.

– Egy táncot gyakorolok.

– Pont az én órámon?

– Gyakorlat teszi a mestert.

– Maradj csendben! – kiáltott a tanár bácsi és mérgében a tábla felé fordult.

Hubert mozdulatlanul merevedett. Ezt tette az egér is a vállán. De hogy kerül majd vissza az egér a táskába?

(ford. Kovács Katáng Ferenc)